

ಸಲಾಂ ಬೆಂಗಳೂರಿನ-ಸಂಕೀರ್ಣ ಬದುಕು

ಶಿವಕುಮಾರ್ ಜೇ¹ ಮತ್ತು ಡಾ. ಬಿ. ಪ್ರಭುಸ್ವಾಮಿ²

¹ಸಂಶೋಧನಾರ್ಥಿ, ²ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು

ಕನ್ನಡ ಸಾಂತಕೋತ್ತರ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನಾ ವಿಭಾಗ. ಜಿಲ್ಲಾ ಎಸ್‌ ಕಲಾ, ವಾಣಿಜ್ಯ ಮತ್ತು ವಿಚಾನ ಕಾಲೇಜು, ಉಂಟಿ ರಸ್ತೆ, ಮೈಸೂರು.

Abstract:

ಅನೇಕ ಮಹಾನಗರಗಳು ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಗಳೇ ಆಗಿದ್ದವು. ಹಳ್ಳಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಹೊಂಡೆ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಪರಿಣಾಮ ಶುರುಮಾಡಿ ನಗರಗಳಾಗಿ ಮಹಾನಗರಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಅಂತಹೇ ಬೆಂದಕಾಳೂರು ಕ್ರಮೇಣ ಬೆಂಗಳೂರಾಗಿ, ಮಹಾನಗರವಾಗಿ ಬದಲಾಗಿದ್ದರೂ ಕಳೆಯುತ್ತಾ ಉಳಿಯುತ್ತಾ ತನ್ನದೇ ಆದ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡಿದೆ. ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನೂ ಮಹಾನಗರಗಳು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದೆಯಾದರೂ, ಅಧುನಿಕತೆಯ ಭರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ವೇಗವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆಯೋ ಅಥವ್ಯೇ ವೇಗವಾಗಿ ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯಗಳು, ಸಂಬಂಧಗಳು ಕುಂಠಿತವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಜೋಗಿಯವರ ಸಲಾಂ ಬೆಂಗಳೂರು ಇಂತಹ ನಗರಚಿತ್ರಣವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾ ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯ, ಸಂಬಂಧಗಳು, ನಗರ ಜೀವನದ ವಿವಿಧ ಆಯಾಮಗಳ ಖಗ್ಗೆ ವಿಚೇಕ್ಕಿಸುತ್ತಿರುತ್ತದೆ.

Keywords: ಸಲಾಂ ಬೆಂಗಳೂರು, ಬೆಂದಕಾಳೂರು, ನಗರಿಕರಣ, ಅಧುನಿಕರಣ, ಮಹಾನಗರ, ಪಾಮಜ್ಞಿ, ಜೋಗಿ, ವೆಂಕಟರಮಣ.

ಶೀರ್ಷಿಕೆ

21ನೇ ಶತಮಾನದ ಕನ್ನಡ ಕಾದಂಬರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಜೋಗಿಯವರು ನಗರ ಬದುಕಿನ ತಲ್ಲಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂದಿನ ಬೆಂಗಳೂರಿನಂತಹ ಮಹಾನಗರವನ್ನು, ಅದರೊಡನೆ ಸಾಗುವ ಬದುಕನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಇವರ ಕಾದಂಬರಿಗಳು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರಿಸುತ್ತವೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನ್ನು ಒಳಹೊಕ್ಕಿರೆ ಹೇಗೆ ಬೆಂಗಳೂರೇ ಸಂಕೀರ್ಣವಾದುದು ಎಂದೇನಿಸುವುದೋ ಹಾಗೆಯೇ ಇವರ ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದಾಗ ಬೆಂಗಳೂರಿನಂತಹ ದೊಡ್ಡ ನಗರಗಳ ಬದುಕು ಎಷ್ಟು

ಸಂಕೀರ್ಣವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದರ ಅರಿವು ಓದುಗರಿಗುಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

2018ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ‘ಸಲಾಂ ಬೆಂಗಳೂರು’ ಜೋಗಿಯವರ ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದುದು. ಬೆಂಗಳೂರು ಎಂಬ ಮಹಾನಗರದಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸುತ್ತಿರುವ ಮನುಷ್ಯ ಸಂಕುಲದ ಜೀವನವನ್ನು ಕಾದಂಬರಿ ಎಳೆ ಎಳೆಯಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತಾ ಮಾನವ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಗಟ್ಟಿಗೊಳಿಸುವ ಆಶಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ತಾವು ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಒಡನಾಟದ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಸಲಾಂ ಬೆಂಗಳೂರು ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ್ದಾರೆ.

Please cite this article as: ಶಿವಕುಮಾರ್ ಜೇ & ಡಾ. ಪ್ರಭುಸ್ವಾಮಿ. (2024). ಸಲಾಂ ಬೆಂಗಳೂರಿನ-ಸಂಕೀರ್ಣ ಬದುಕು. ಸ್ರುಜನಿ: ಇಂಡಿಯನ್ ಜರ್ನಲ್ ಆಫ್ ಇನ್ಡೋಪ್ರೋಟೆಕ್ನಿಕ್ ಐಎಸ್‌ಎಸ್‌ಎಂಟ್, 2(6), 33-40.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ವಾಸ್ತವತೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತ, ಮನುಷ್ಯ ಸಂಬಂಧಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಮಾನವೀಯ ಪೌಲ್ಯಗಳು, ಹಳ್ಳಿಯ ಜೀವನವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ನಗರ ಜೀವನವನ್ನು ಅಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವ ಜನರ ಮನಸ್ಥಿತಿ ಹಾಗು ಮಹಾನಗರಗಳಿಂದ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಲಾಭ ನಪ್ಪಗಳ ಬಗೆಯನ್ನು ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ತೆರೆದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೆಂದಕಾಳೂರೆಂಬ ಹಳ್ಳಿಯಾಗಿದ್ದ ಉರು ಬೆಂಗಳೂರಾಗಿ ಬದಲಾಗಿರುವ ಮಹಾನಗರದ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕರಣದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ವೇಗವಾಗಿ ಬದಲಾಗುತ್ತಲೇ ಇರುವ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರ ಬದುಕಿನ ಶೈಲಿಯನ್ನು ಕಾದಂಬರಿಕಾರರು ತಮ್ಮ ಬರವಣಿಗೆಯ ಮೂಲಕ ಹಿಡಿದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮನರುಜ್ಞವನದ ಯಾವ ಆಸೆಗಳೂ ಇಲ್ಲದೆ ನಿರುತ್ವಾಹಕ್ಕೆ ಮಾರುಹೋದ ಒಬ್ಬ ತಪಸ್ಯಿಯಂತೆ ಕಾಣುವ ಮಹಾನಗರಗಳಿಗೆ ಇರುವ ಕೆಟ್ಟ ಗುಣವೆಂದರೆ ಭಯ. ಧೃಯರೂಪಾಲಿಯಂತೆ ಕಾಣುವ ಒಂದೊಂದು ಮಹಾನಗರವೂ ಸಹ ತನ್ನ ಅಂತರಂಗದೊಳಗೆ ಎಂಥ ಕೇಳರಿಮೆಯ ಭಾವವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬದುಕುತ್ತಿರುತ್ತವೆ ಎಂದರೆ ಯಾವ ದೌರ್ಜನ್ಯ ಅಥವಾ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಕನಿಷ್ಠ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಇಡುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ “ಕಂಡೋರ ಸುದ್ದಿ ನಮಗ್ಯಾಕೆ ಅಂತ ಸುಮ್ಮಿನಿರುವ ಮಧ್ಯಮವರ್ಗದಂತೆ ಮಹಾನಗರಗಳು ಎಲ್ಲವನ್ನು ಕಂಡು ಕಾಣಿಸಿದೆ ಇದ್ದಬಿಡುತ್ತವೆ” ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಜನರ ಮನಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಈ ವಾಕ್ಯ ಧ್ವನಿಸುತ್ತದೆ. ಇಟ್ಟರೆ ಸಗಣೆಯಾದೆ, ತಟ್ಟಿದರೆ ಬೆರಣಿಯಾದೆ, ಸುಟ್ಟರೆ ನೋಸಲಿಗೆ ವಿಭೂತಿಯಾದೆ ನೀನಾರಿಗಾದೆಯೋ ಎಲೆಮಾನವ ಎಂಬ ನುಡಿಯಂತೆ ಮನುಷ್ಯ ಸದಾ ತ್ವೀತಿ, ವಿಶ್ವಾಸ, ತ್ಯಾಗಭಾವದಿಂದ ಬಾಳಬೇಕು ಎಂಬುದೇ ಸತ್ಯ. ಮಾನವ ಕುಲದ ಉಳಿವಿಗೂ ಇದು ಕಾರಣ. ಇದೇ ಕಾದಂಬರಿಯ ಉದ್ದೇಶ ಮತ್ತು ಆಶಯವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಆ ಆಶಯವಿಲ್ಲದ ಮನುಷ್ಯನ ಬದುಕಿನ ಗತಿ

ಹೇಗಿರುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಕಾದಂಬರಿ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತದೆ.

ಲೇಖಕನೆಬ್ಬ ತಾನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಪರಿಸರ, ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಜನರು ಇವುಗಳಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತಗೊಂಡು, ಆತನ ತಳಮಳ, ಅಭಿವೃತ್ತಿಯ ರೂಪ ತಾಳಿ ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಜನ್ಮತಾಳುವಂತೆ ಜೊಗಿಯವರು ತಮ್ಮ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಕಾದಂಬರಿ ಮೂಲಕ ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. “ಬೆಳೆದು ದೊಡ್ಡವನಾಗಿ ಏನಾಗಬೇಕು ಅಂತ ಅಂದುಕೊಂಡಿರುವೆ? ನಮೂರು ಉಪಿನಂಗಡಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದೆ. ಧಿಮಾಕಿನಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರು ಎಂದಿತು. ಮುಂದೆ ನೀನೇನಾಗಬೇಕು ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೀಯಾ ಅಂತ ಬೆಂಗಳೂರನ್ನು ಕೇಳಿದೆ. ಸಂಕೋಚದಿಂದ ಉಪಿನಂಗಡಿ ಅಂದಿತು.”² ಎಂತಹ ತಾತ್ಕಾರ್ತಿಕತೆಯ ದರ್ಶನವನ್ನು ಈ ಮೇಲಿನ ಮಾತ್ರ ಮಾಡಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಉಪಿನಂಗಡಿಯಂತಹ ಸಣ್ಣ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಜನರು ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಂತಹ ಮಹಾನಗರದ ಬದುಕನ್ನು ಬಯಸಿ ಬರುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮದಲ್ಲಿ ಉರುಹೊತ್ತಿನ ಉಟಕ್ಕಾಗಿ, ತೊಡುವ ಬಟ್ಟೆಗಾಗಿ ಕಷ್ಟ ಪಡುತ್ತಾರೆ. ಜಾಗತೀಕರಣದ ಪರಿಣಾಮದಿಂದ ಒಂದು ಕ್ಷಣಾವೂ ನಿಲ್ಲದೆ ಯಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ ಇಪ್ಪತ್ತಾಲ್ಲೂ ಗಂಟೆಗಳೂ ಓಡುತ್ತಲೇ ಇರುವ ಮಹಾನಗರದ ವೇಗದ ಸಮಕ್ಕೆ ಅದರ ಜೊತೆ ಜೊತೆಗೇ ಓಡುವ ಶಕ್ತಿಯೂ ಇಲ್ಲದೆ, ನಿಲ್ಲಲೂ ಆಗದೆ ನೆಮ್ಮಡಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಹೊಗಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಹಣ ಸಂಪಾದನೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಹೊರತೆಯಿಲ್ಲದಿರಬಹುದು, ಆದರೆ ಹಣದಿಂದ ಆಹಾರವನ್ನು, ಮನೆಯನ್ನು, ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು, ಜೀಷಧಿಗಳನ್ನು ಕೊಂಡಕೊಳ್ಳಬಹುದೇ ಏನಿಂದ ನೆಮ್ಮಡಿ ಮತ್ತು ತ್ವೀತಿ ತುಂಬಿದ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು, ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಎಂದಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಅರಿತಾಗ ಮಾತ್ರ ಬೆಂಗಳೂರು ಉಪಿನಂಗಡಿಯಾಗಲು ಬಯಸಿದರೆ ಉಪಿನಂಗಡಿ

ಉಪ್ಪಿನಂಗಡಿಯಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯಲು ಬಯಸುತ್ತದೆ. ಆಗಮಾತ್ರ ವಲಸೆ ಬಂದ ಮಂದಿ ಮನಃ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಹ್ಯಾಗಳಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗುವ ಆಶಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಉಪ್ಪಿನಂಗಡಿ ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸ್ವಗತದಿಂದ ಇದನ್ನು ಧ್ವನಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಜೋಗಿಯವರು ತಾವು ಬೇಕೆಂದ ಉಪ್ಪಿನಂಗಡಿ ಮತ್ತು ಜೀವಿಸುತ್ತಿರುವ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಪರಿಸರವನ್ನು ಕಂಡುಂಡವರು. ಆ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡೂ ಪರಿಸರದ ಮುಖಾಮುಖಿಯೊಡನೆ ತಮ್ಮ ಜೀವನದ ಅನುಭವ ಹಾಗು ನೆನಪುಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿದ್ದತ್ತಾ ನಗರ ಜನ ಜೀವನದ ವಿವಿಧ ಆಯಾಮಗಳನ್ನು ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಪರಂಪರಾಗತ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ನಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದ, ಹ್ಯಾಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಜೀವನವನ್ನು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ ‘ಪಾಮಜ್ಞ’ ಸಲಾಂ ಬೆಂಗಳೂರು ಕಾದಂಬರಿಯ ಕೇಂದ್ರವ್ಯಕ್ತಿ. ಪರಂಪರಾಗತವಾದ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಕೇರ್ತಿಸುವ ಹಂಬಲ ಕಾದಂಬರಿಯ ಉದ್ದೇಶವಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಗರ ಜೀವನದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವ ಅನುಭವದ ಪದರಗಳನ್ನು ಜಿಗುಪ್ಪೆಯ ಸಾರ್ಥಿಯಲ್ಲಿ ಕರೆಯನ್ನು ಬಿಚ್ಚುತ್ತಿಲ್ಲ ನಗರವಾಸಿಗಳ ಬದುಕಿನ ಧ್ವನಿಯನ್ನು ಸದ್ವಿಳಿದೆ ಚಿತ್ರಣಗೊಳಿಸುವುದಾಗಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ ಪಾತ್ರ ‘ವೆಂಕಟರಮಣ’. ಈತ ಪಾಮಜ್ಞಿಯ ಮೊಮ್ಮೆಗೆ. ಹ್ಯಾ ಬಿಟ್ಟು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಓದಿಬಂದ ಮೊಮ್ಮೆ ವೆಂಕಟರಮಣನನ್ನು ಮುಡುಕಿಕೊಂಡು ಬರುವ ಪಾಮಜ್ಞ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಪಡುವ ಪಾಡು ಈ ಕಾದಂಬರಿಯ ವಸ್ತುವಾಗಿದೆ. ರೈತನ ಮಗನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದ ವೆಂಕಟರಮಣ ಹ್ಯಾಯ ಜೀವನ ಬೇಸರಿಸಿ, ತನ್ನ ಜಮೀನನ್ನು ಮಾರಿಕೊಂಡು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂಬ ಆಲೋಚನೆಗೆ ಪಾಮಜ್ಞ ಶಿರಸ್ಯಾರವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಾಳೆ. ನಾನು ಬದುಕಿರುವ ತನಕ ನನ್ನ ಜಮೀನನ್ನು ಯಾರಿಗೂ ಮಾರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಪಾಮಜ್ಞಿಯ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಕೇಳಿದ

ವೆಂಕಟರಮಣ ಬೇರೆ ದಾರಿಕಾಣದೆ ತನ್ನ ಅಜ್ಞಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ ಕೇಳಿದೆ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದಿರುತ್ತಾನೆ. ಇರುವ ಒಬ್ಬ ಮೊಮ್ಮೆಗನನ್ನು ಕಳೆದುಹೊಳ್ಳುವೆನೆಂಬ ಭಯದಿಂದ ಆತನನ್ನು ಮುಡುಕಿಕೊಂಡು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಪಾಮಜ್ಞ ಬಂದಿರುತ್ತಾಳೆ. ಲೇಖಕರ ಬೆಂಗಳೂರು ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ವೆಂಕಟರಮಣನ ಪಾತ್ರವೇ ಅಜ್ಞಿಯ ಮೊಮ್ಮೆಗನಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಮುಂದುವರೆದಿರುವುದು ವಿಶೇಷ ಸಂಗತಿ. ಜೋಗಿಯವರ ಬೆಂಗಳೂರು ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ಓದಿದ್ದ ಅವರ ಸ್ವೇಷಿತರಾದ ಕುಂಟಿನಿಯವರ ಅಕ್ಷರಿನಿಂದ ವಿಷಯ ತಿಳಿದ ಪಾಮಜ್ಞಿಯು ತನ್ನ ಮೊಮ್ಮೆಗನ ಬಗ್ಗೆ ಲೇಖಕರು ತಿಳಿದಿದ್ದಾರೆಂದು ಉಂಟಿಸಿ ಅವರಿಂದ ನನ್ನ ಮೊಮ್ಮೆ ಸಿಗುತ್ತಾನೆ ಎಂಬ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಅವರ ಬಳಿ ಬಂದು ತನ್ನ ಮೊಮ್ಮೆಗನ ಬಗೆಗೆ ವಿಚಾರಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಮುಡುಕಲು ಸಹಾಯ ಬೇಡುವುದು ಕಾದಂಬರಿಯ ತಂತ್ರವಾಗಿ ಮೂಡಿಬಂದಿದೆ. ಪಾಮಜ್ಞ ಬಂದು ಮುಗ್ಧ ಮನಸ್ಸಿನ ಪ್ರತೀಕ. ಪಾಮಜ್ಞಿಗೆ ಇದ್ದ ತಿಳಿವು ಮನುಷ್ಯ ಸಂಬಂಧದಾಗಿದೆ. ತನ್ನ ಮೊಮ್ಮೆಗನಾಗಿ ತೊಳಳಾಡುತ್ತಿರುವ ಪಾಮಜ್ಞಿಯೊಂದಿಗೆ ಹ್ಯಾಗಳನ್ನು ಪ್ರತೀಕವಾಗಿರಿಸಿಕೊಂಡು ನಗರ ಜೀವನವನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುವಲ್ಲಿ ಕಾದಂಬರಿಯು ಆಕಾರವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ.

ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಜಿನ್ನೆಯಿ, ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೂನುಗೊಳಿಸಿ ತಂದು ನಗರ ಜೀವನದ ಜೋತೆಗೆ ಈಗಿನ ಮಾನವ ಸಂಬಂಧಗಳ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಸನ್ನೇಶಕ್ಕೂನುಗೊಳಿಸಿ ಮಾಡಿಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಲೇಖಕರು ಹೊಸದಾಗಿ ಕಥೆಯನ್ನು ರಚಿಸಬೇಕಿದ್ದ ಸಿನಿಮಾಪ್ರೋಡಕ್ಷನ್ ಬಗೆಗೆ ಜಿಂತಿಸುತ್ತಾ, ಅವರು ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ್ದ ಪಾತ್ರವಾದ ಜಿನ್ನೆಯಿಯ ಜೀವನದ ಬಗೆಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವಳು ಯಾರನ್ನಾದರು ಪ್ರೇಮಿಸಿದರೆ ಮತ್ತು ಮನೆಯವರು ನೋಡಿದ ಗಂಡನ್ನು

ವಿವಾಹವಾದರೆ ಹೇಗೆ ಕಥೆಯನ್ನು ಮಾಪಾರದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಹೊನೆಗೆ ತಮ್ಮ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಅವಳಿಗೆ ತಂದೆ ತಾಯಿ ನಿಶ್ಚಯ ಮಾಡಿದಂತೆ ವಿವಾಹವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ನಂತರದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆ ಮದುವೆ ಅವಳಿಗೆ ಇಟ್ಟಿಲ್ಲದೆ ಅದರಿಂದ ಮುಕ್ತಳಾಗಲು ಅವಳು ಯಾವ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಒಧ್ಭಾಗುತ್ವಾಳೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ರೀತಿ ಜಿತ್ತಿಸಿದ್ದಾರೆ. “ನಾನು ಅವನೂ ಪ್ರೀತಿಸಿ ಮದುವೆ ಆದವರಲ್ಲ. ನನ್ನನ್ನು ನನ್ನ ಮನೆಯವರು ಒಪ್ಪಿಸಿದರು. ಅವನಿಗೆ ನಾನೇ ಆಗಬೇಕಿರಲಿಲ್ಲ. ಯಾರೇ ಆಗಿದ್ದರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ”.³ ಎಂಬುದು ಜಿನ್ನಯಿಯ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮದುವೆಯ ಬಗೆಗೆ ಇದ್ದ ನಿಲುವನ್ನು ಸ್ವಷ್ಟ ಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಮಗಳಿಗೆ ಮದುವೆ ಮಾಡುವುದೇ ದೊಡ್ಡ ಸಾಧನೆ ಎಂದು ನಂಬಿರುವ ಮೋಷಕರು, ಹೆಣ್ಣು ಮುಕ್ತಳಿಗೆ ಏನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಯೋಚಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ತನಗೆ ಬೇಡವಾದದ್ದನ್ನು ಬೇಡ ಎಂದು ನಿರ್ಭಯವಾಗಿ ಹೇಳುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ನೀಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ನಿರಾಕರಿಸುವ ಹಕ್ಕಿನಿಂದ ಹೆಣ್ಣು ಮುಕ್ತಳು ಎಂದಿಗೂ ವಂಚಿತರಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ನಿಲುವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವ ಜಿನ್ನಯಿ ಜಗತ್ತಿನ ಅನೇಕ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಮರಾಠಾಗಳನ್ನು ಓದಿರುತ್ತಾಳೆ ಮತ್ತು ಹೆಣ್ಣಿಗಾದ ಅವಮಾನಗಳನ್ನು ಶೋಷಣೆಯನ್ನು ಅಧರ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾಳೆ. ಇದೇ ಆಲೋಚನೆಯಿಂದ ಕೆಲವೋಮ್ಮೆ ಮೂರ್ಗ-ಗ್ರಹಪೀಡಿತಳಾಗಿಯೂ ಇರುತ್ತಾಳೆ. “ಬಂಧು ಬಳಗ, ಅಣ್ಣ-ತಮ್ಮ, ಅಕ್ಕ-ತಂಗಿ, ತಂದೆ-ಮುಕ್ತಳು-ತಾಯಿ ಇವರೆಲ್ಲರ ಮಧ್ಯ ಇದ್ದ ಸಂಬಂಧಗಳು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಸಂಬಂಧಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿತವಾಗುತ್ತಿವೆ”.⁴ ಎಂಬ ಮಾತಿನಂತೆ ತಾನು ಇಟ್ಟ ಪಟ್ಟು ಮದುವೆಯಾಗಿದ್ದರೆ ಸುಖವಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದೆ, ಎಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ತಂದೆ ತಾಯಿ ತನ್ನ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದೆಯೇ ಸಮೃತಿಸಿ ಮದುವೆ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ, ಗಂಡನಿಂದ ಸಣ್ಣ ಮಟ್ಟ

ತಮ್ಮಗಳಾದರು ಸಹ ಅವುಗಳು ತನ್ನ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುವ ದೌರ್ಜನ್ಯ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಗಂಡ ಕಾರು ಓಡಿಸುವಾಗ ವಿಪರೀತ ಹಾರನ್ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ನನ್ನ ಮೇಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಹಿಂಸೆ ಎಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ಗಂಡ ಹೆಂಡತಿಯರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇರಬೇಕಾದದ್ದು ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಎಂಬ ಅರಿವು ಆಕೆಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಮದುವೆಯನ್ನು ಮುರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಹಾರ್ನಿನ ಕರ್ಕತ ಸದ್ಗು ಸಾಕು ಎಂಬುದು ಅವಳ ಮನಸ್ಸಿತಿಯಾಗಿದ್ದು, ಗಂಡನಿಂದ ವಿಕ್ಷೇದನ ಪಡೆಯಲು ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಮಡುಕುವ ಪಾತ್ರವಾಗಿ ಚಿನ್ನಯಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಾಳೆ.

ಚಿನ್ನಯಿಯ ಕಥೆಯಂತೆಯೆ ಲೀಲಾವತಿಯ ಕಥೆಯೂ ಆಗಿದೆ. “ನಿನ್ನಂಥ ಬಿಕನಾಸಿಗೆ ನನ್ನ ಕೊಟ್ಟ ಮದುವೆ ಮಾಡಿದ. ನಿನ್ನಂಥೋನನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಹಾಳಾಗಿ ಹೋದೆ. ಬೇರೆ ಯಾರನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ಸುಖವಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದೆ.”⁵ ಎಂಬುದು ದಿನ ನಿತ್ಯಪೂರ್ವಿಕಾರಿ ಬರುವ ಹಾಗೂ ದುಡಿದದ್ದನ್ನೆಲ್ಲ ಗಡಂಗಿನಲ್ಲಿ ಕಳೆದು ಬರಿಗ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಮನೆಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ತನ್ನ ಗಂಡನಿಗೆ ಲೀಲಾವತಿ ಬ್ರೇಯುವ ಬೇಗುಳವಾಗಿದೆ. ಮನೆಯ ಬಗೆಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇಲ್ಲದೆ ತನ್ನಪಕ್ಕೆ ತಾನು ಕುಡಿಯುವುದು, ಸುತ್ತುವುದು ಇದೇ ರೀತಿಯ ತನ್ನ ತಂದೆಯ ದಿನಕರಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ತನ್ನ ತಾಯಿಯ ಕಟ್ಟ ನೋವುಗಳಿಂದ ಬೇಸತ್ತಿದ್ದ ಲೀಲಾವತಿಯ ಮಗಳು ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಕುಡಿದು ಬಂದ ತನ್ನ ಅಪ್ಪನನ್ನು ಕೊಲೆಮಾಡಿಬಿಡುತ್ತಾಳೆ. ಈ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿರುವ ಕಾದಂಬರಿಕಾರನಿಗೆ ಯಾವ ಬಗೆಯ ಸಂಶಯ ಇದ್ದಂತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸಮಾಜ ಈ ಬಗೆಯಲ್ಲಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಸತ್ಯ ಶೋಧನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಬದುಕಿನ ಸತ್ಯಗಳನ್ನು ಮಡುಕುವಲ್ಲಿ ಬೌದ್ಧಿಕ ಕ್ಷಮತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಕಾದಂಬರಿಕಾರರು ತಮ್ಮ ಕಥಾ ನಿರೂಪಣೆಯನ್ನು ಎರಡು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ವಿಂಗಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯ ಜಿತ್ರಣ, ಮತ್ತೊಂದು ನಗರ ಜಿತ್ರಣವಾಗಿದೆ.

“ನನಗೆ ಇಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಮದುವೆ ಆಗೋದಿಲ್ಲ ಯಾರೂ ಹೆಣ್ಣು ಕೊಡೋದಿಲ್ಲ ಉಂಟಾಗಿದೆ ಇಲ್ಲ”.⁶ ಎಂಬ ವೆಂಕಟರಮಣನ ಈ ಮಾತು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸಿ ಅಲ್ಲಿನ ವಾತಾವರಣಕ್ಕೆ ಸೋತ ಮನಸ್ಸಿಗಿರಿಯಾಗಿದೆ. ಆತನ ಅಲೋಚನೆ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸುವ ಎಷ್ಟೋ ಯಾವ ಮನಸ್ಸುಗಳ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿದೆ. ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದು ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಅರಸಿ ಬಂದು ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ನೆಮ್ಮುದಿ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮತ್ತೆ ಹಳ್ಳಿಗೆ ವಾಪಸ್ಸಾಗುವ ಎಷ್ಟೋ ಮಂದಿಗೆ ಈ ಕಾದಂಬರಿ ನೀತಿಪಾಠವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತದೆ. “ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಮಾನವೀಯತೆಗೆ ಮಾನವ ಸಂಬಂಧಗಳಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ಸ್ಥಾನ ಮತ್ತು ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಆದರೆ ಜಾಗತಿಕರಣಾದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಮಾನವ ಸಂಬಂಧಗಳು ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ನಿರ್ಧಾರವಾಗುತ್ತವೆ”.⁷ ಅಂತೆಯೇ ಮದುವೆ, ಸಂಬಂಧಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನು ತನ್ನ ಜೀವನವನ್ನು ತಾನೇ ಎದುರಿಸಬೇಕು. ಹುಟ್ಟಿದ ಮರುಹ್ಕಣಿಂದ ಸಾಯಂ ಕಡೆಫಳಿಗೆವರೆಗೂ ಮನುಷ್ಯ ತನ್ನ ಬದುಕಿನ ಹೋರಾಟವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ಆದರೂ ತಾನೇ ವಾಸಿಸುವ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಹಲವು ಜೀವರಾಶಿಗಳ ಬಗೆಗೆ ಅನುಕಂಪ, ಮಾನವೀಯ ಗುಣಗಳು ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಕಾದಂಬರಿಯೋಳಿಗೆ ಹಳ್ಳಿಯನ್ನು ತೃಜಿಸಿ ನಗರ ಜೀವನವನ್ನು ಅರಸಿ ಬರುತ್ತಿರುವ ವೆಂಕಟರಮಣನಂತಹ ಬಹು ಮಂದಿಗೆ ನಗರ ಜೀವನದ ಆಗು-ಹೋಗು, ಕಷ್ಟ-ಕಾರಣಾದ ಅನುಭವವಾಗಿ ನಗರ ಅಸಹ್ಯ ಎನಿಸಿದಿರದು. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಜಂಜಾಟದ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಪಾಮಜ್ಜಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರಿಸಿಕೊಂಡು, ಅವಳ ಮೊಮ್ಮೆಗನನ್ನು ಹುಡುಕುವಪ್ಪು ದಿನವೂ ಉಟ್ಟೋಪಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ಆ ಮುಗ್ಗ ಜೀವಕ್ಕೆ ಧೈರ್ಯ ತುಂಬಿ ಸಂತೃಪ್ತಿಸುವ ಲೇಖಿಕರ ಕುಟುಂಬ ಮತ್ತು ಅವರ

ಸೈಂಟಿಕ ಕುಂಟಿನಯಂತವರಲ್ಲಿನ ಮಾನವೀಯ ಅಂಶಗಳು ಇಂದಿಗೂ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿಯೂ ಇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯಲಾಗಿ.

ಮನುಷ್ಯ ಸಂಬಂಧಗಳ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆ ಆಗಬೇಕಾಗಿರುವುದನ್ನು ಅಭಿವೃತ್ತಿಸುವುದೇ ಈ ಕಾದಂಬರಿಯ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. “ಮನುಷ್ಯ ಅನ್ನವನ್ನು ತಿಂದು ಮಾತ್ರ ಬದುಕುವುದಿಲ್ಲ; ಆತ ನಂಬಿ, ಹತಾಶನಾಗಿ, ಪ್ರೇಮಿಸಿ, ನಿರಾಶನಾಗಿ, ಎಲ್ಲದರ ನಿರಘರ್ಷಕತೆ ತಿಳಿದು ಬದುಕುತ್ತಾನೆ”.⁸ ಎಂಬುದು ಕಣಪಸತ್ಯ. ಮದ, ಮತ್ತರ, ತೋಭ, ಮೋಹ ಮತ್ತು ಕಾಮದಂತಹ ಅರಿಷಂಗಗಳಿಗೆ ಬಲಿಯಾಗಿ ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡದೆ ಜೀವಿಸುವ ಜನರ ಬದುಕಿನ ಸ್ಥಿತಿ ಅಸಹನೀಯವಾದುದು. ಗಂಡ ಕಾರು ಓಡಿಸುವಾಗ ಏಪರೀತ ಹಾರನ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಎಂಬ ಕಾರಣ ನೀಡಿ ವಿಚ್ಛೇದನ ಪಡೆಯಲೆಕ್ಕಿಸುವುದು, ಗಂಡ ಬೇರೊಬ್ಬ ಹೆಣ್ಣಿನ ಜೊತೆ ಮಾತಾಡಿದ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಕೊಲೆ ಮಾಡುವ ಹೆಂಡತಿ, ಪಕ್ಕದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಗಂಡ-ಹೆಂಡತಿ ಜಗತ್ವಾಡಿಕೊಂಡು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ನೋಡುವ ಪಕ್ಕದ ಮನೆಯವರು-ಇವುಗಳು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಗರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಎಂದು ಭಾವಿಸಬಹುದೇನೂ. ಓದುಗರ ಮನದಲ್ಲಿ ಉಳಿಯವುವಂತೆ ಮತ್ತು ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ಪರಾಮರ್ಶನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಲೇಖಿಕರು ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

“ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಹುಡುಗ ಚಪ್ಪಲಿ ಮಾರುತ್ತಾನೆ, ಮಾಂಸಹಾರಿ ಹೋಟೆಲಿನಲ್ಲಿ ಸಷ್ಟೇಯರ್ ಆಗುತ್ತಾರೆ. ಗೌಡರ ಹುಡುಗ ಕೇಟರಿಂಗ್ ಸಂಸ್ಥಾಗಳಲ್ಲಿ ಜನಿವಾರ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಮದುವೆ ಉಟ ಬಡಿಸುತ್ತಾನೆ”.⁹ ಎಂಬ ಮಾತು ಬಂದರೆ ಜಾತಿ ಮೀರಿದ ಬದುಕನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರೆ ಮತ್ತೊಂದರೆ ನಗರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಜಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಂದಿಗೂ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ನೆಲೆಸಿರುವುದನ್ನು

ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. **ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ** ತಂಬಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಜೀವಂತವಾಗಿರುವ ಜಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನಗರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಆದಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಯಿದೆ ಎಂಬುದು ಸತ್ಯ. ಜಾತ್ಯಾತೀತವಾದ ವರ್ಣಶ್ರಮ ಧರ್ಮವನ್ನು ಮೀರಿದ ಸಮಾಜದ ನಿರ್ಮಾಣದ ಅಶಯವನ್ನು ಲೇಖಕರು ತಮ್ಮ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಕಾಲ ಕಳೆದಂತೆ ಎಲ್ಲವೂ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಹೊಂದುವುದು ಸಹಜ ಗುಣ. ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರಕೃತಿಯು ಹೊರತಾಗಿಲ್ಲ. “ಪಾಳಿಯಾರಿಕೆಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಜಾತಿಯನ್ನು ಜಾತಿಯ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಶಲತೆಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನೂರಾರು ವರ್ಣಗಳ ಹಿಂದೆ ಬದುಕಿನ ಗುಡಿಗಾರನೊಬ್ಬ ಕೃಷ್ಣನ ವಿಗ್ರಹವನ್ನು ಕೆತ್ತಿ ದೂರೆಗೆ ಅರ್ಪಿಸುವುದನ್ನು ಕಲ್ಲಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಇದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾರು ಜಾತಿಯ ಶೋಷಣೆ, ಪಾಳೀಗಾರಿಕೆಯ ನೆಮ್ಮೆದಿ, ಚಲನೆಯಿಲ್ಲದ ಸಮಾಜದ ಮೌಢ್ಯವನ್ನು ನಂಬಿ ಬದುಕುತ್ತಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೇ ಅನುಕೂಲ”.¹⁰ ಎಂಬ ಮಾತಿನಂತೆ ಮನುಷ್ಯನ ಬದುಕು ವಿದ್ಯೆ, ವಿಜ್ಞಾನ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಭಾಷೆ, ಆರ್ಥಿಕತೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಧಿಸಿದ್ದರೂ ಕೂಡ, ಆಧುನಿಕ ಮಹಾನಗರಗಳ ವೈಭವ, ಆಡಂಬರಗಳ ಮುಂದೆ ಮುಗ್ಧತೆಯ ಪ್ರತೀಕಗಳಂತೆ ಕಾಣುವ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಜಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಲೇಖಕರು ಹೊಡುವ ನಗರ ಜೀವನದ ಜಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಹೇಳಿಕೆಯಂತೆ ಬದಲಾಗಿಲ್ಲ. ಬಡತನ, ದಾರಿದ್ರ್ಯ, ಮೌಢ್ಯಗಳಲ್ಲೇ ಇಂದಿಗೂ ಉಸಿರಾಡುತ್ತಿರುವ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಜಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತೊಂದು ಮಾರಕ. ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಾದರೂ ಸರಿ ಜಾತಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಬುಡಸಮೇತ ಕಿತ್ತು ವಿಶ್ವಮಾನವರೆಯ ಬೀಜವನ್ನು ನೆಡಬೇಕು, ಸಮಾನತೆಯ ಸಮಾಜ ಕಟ್ಟಬೇಕು. ಆಗ ಮಾತ್ರ ಸುಸ್ಥಿರ ಸಮಾಜದ ನಿರ್ಮಾಣ ಸಾಧ್ಯ. ಆದರೆ ನಗರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಎಲ್ಲೆಗಳ ಮೀರಿ ಬದುಕಬೇಕಾದ ಅನಿವಾಯಕೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಹೇಗಾದರೂ ಸರಿ ತನ್ನ ಹೊಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಾನೆ ತಂಬಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಸ್ಯಹಾರಿಯಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಮಾಂಸಹಾರಿ ಹೊಟ್ಟಿಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕೇಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಒಕ್ಕಲಿಗನಾದ ಗೌಡ ಕೇಟರಿಂಗ್ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಜಾತಿಯನ್ನು ಮರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಜಾತ್ಯಾತೀತ ವಿವಾಹವಾಗುವುದೊಂದೇ ದಾರಿಯಲ್ಲ. ಹೊಟ್ಟಿಪಾಡು, ಜೀವನೋಪಾಯದ ಹಸಿವು ಕೂಡ ಜಾತಿಯನ್ನು ಏರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಈ ಆಧುನಿಕ ನಗರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ತಾನು ಇಂಥ ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದವನೆಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ಸೀಮಿತವಾಗಿರಿಸಬೇಕು. ಹೊರಗಿನ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅವನು ಜಾತ್ಯಾತೀತನಾಗಿ ಬದುಕಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಬದುಕಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಜೀವನ ಸುಲಭವೂ ಸಹಜವೂ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ನಾವು ಬಿಟ್ಟರೂ ಜಾತಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಬಿಡದೆ ಬೆನ್ನಷಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ನಮ್ಮದಲ್ಲಿದ್ದ ಜಾತಿಯ ವೇಷ ಹಾಕಿ ಬದುಕಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆಧುನಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಜಾತಿ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಹೀಗೆ ಬದಲಾಗಿರುವುದು ವಿಪರ್ಯಾಸ.

ಜೋಗಿಯವರ ನಗರ ಜೀವನದ ಬದನಾಟದ ಅನುಭವವೇ ಕಾದಂಬರಿಯ ರೂಪ ಪಡೆದಿದೆ. “ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಬಹುಶಃ ಯಾರೂ ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಲೋಕಕ್ಕೂ ನಮಗೂ ಒದಗುವ ನಿರಂತರ ಸಂಪರ್ಕ ಹಾಗೂ ಸಂಪರ್ಷಗಳ ಪರಿಣಾಮಗಳೇ ಅನುಭವಗಳಾಗಿ ಲಭಿಸುತ್ತವೆ.”¹¹ ಎಂಬ ಜಿವಸೋಎಸ್ ಅವರ ಮಾತು ನೆನಪಾಗುತ್ತದೆ. ಜೋಗಿಯವರ ಬಹುಪಾಲು ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ನಗರ ಜೀವನದ ಸಂಪರ್ಷವೇ ಸಾಧಾರಿತಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆ ಸಂಪರ್ಕ ತಂದೊಡ್ಡವ ದುರಂತವನ್ನು ಅನುಕಂಪ, ಮಾನವೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವ ಒಬ್ಬ ಮೌಲ್ಯವಲ್ಲ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಾಗಿ ಕಾದಂಬರಿಕಾರರು ಕಾಣುವರು. ಆ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಜೋಗಿಯವರು ತಮ್ಮ ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೋಷಕ ಪಾತ್ರವಾಗಿ ಮಿಕ್ಕ

ಪಾತ್ರಗಳಿಗೆ ಜೀವ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಯಾರಿಗೋ ಹೇಳುತ್ತಿರುವಂತೆ ಇಲ್ಲವೇ ಅವರಿಗೆ ಯಾರೋ ಹೇಳುತ್ತಿರುವಂತೆ ತಂತ್ರ ಇರುತ್ತದೆ.

ಒಂದು ಬೃಹತ್ ನಗರದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಮನುಷ್ಯ ಜೀವನವನ್ನು ಶೈಫಲಿಯಿಂದ ಪರಿಭಾವಿಸುವ, ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸುವ ಮತ್ತು ವಿಮರ್ಶಿಸುವ ಮನಸ್ಸು ಜೋಗಿಯವರದು. ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ರೂಪ ಪಡೆಯುವ ಅನುಭವ ನಗರ ಜೀವನದ ಜೋಧೆಯಾಗಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ನಗರ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಸ್ತಳವನ್ನು ಅದರ ಗುಣಾವಗುಣಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಜಿನ್ನಯಿ, ಲೀಲಾವತಿ, ವೆಂಕಟರಮಣ ಮತ್ತು ಪಾಮಜಿಯ ಜೀವನದ ಹಲವು ಸನ್ಮಾನಿತಗಳಿಂದ ಲೇಖಿಕರು ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆಧುನಿಕ ಮಾನವನ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ತೆರೆದು ತೋರುವ ಜೋಗಿಯವರಲ್ಲಿ ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯ, ಜೀವನ ವಿರೇಕ, ಸದ್ಗುರುವಾದ ಅನುಭವ ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಅದರ ಜೋತೆಗೆ ಸುಂದರ ನಿರೂಪಣೆಯ ಗುಣವೂ ಕಾದಂಬರಿಯ ಉನ್ನತ ಕಲೆಗಾರಿಕೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

ಒಹಳ್ಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲೇ ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವರೂ ಕೂಡ ಒಮ್ಮೆಗೇ ದಾಟಲಾಗದಂತಹ ರಸ್ತೆಗಳು, ನಿಭರಯವಾಗಿ ನಡೆಯಲಾರದಂತಹ ಘಟ್ಟಪಾತು, ಹಿಡಿಯಲಾರದಂತಹ ಬಸ್ಸಿಗಳು, ಕರೆದೆಡೆಗೆ ಬರದ ಆಟೋಗಳು, ವಯಸ್ಸಾದವರು ಹತ್ತೆಲಾರದಷ್ಟು ಎತ್ತರದಲ್ಲಿರುವ ಮೆಟ್ರೋ ಸ್ಟೇಷನ್ಸ್‌ಗಳು, ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಗ್ಲೋಬಲ್‌ದವರಿಗೆ ಕಂಗಾಲು ಮಾಡುವ ಮಹಾನಗರ, ಕನಾಟಕದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಯಾವುದೋ ಹೊರರಾಜ್ಯದವರಂತೆ ಕನ್ನಡ ಗ್ಲೋಬಲ್ ಜನಸಮೂಹ, ಬಹುತೇಕ ಹೊಸಬಿಂದಲೇ ತುಂಬಿರುವ ಮತ್ತು ಮೂಲನಿವಾಸಿಗಳು ಮರೆಯಾದ ಉರು, ಹೊರಗಡೆ ಯಾರನ್ನೇ ಕೇಳಿದರೂ ನಾನು ಕೂಡ ಈ ಸಿಟಿಗೆ ಹೊಸಬ ಎಂಬ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿ ಪಾರಾಗುವವರೇ ತುಂಬಿರುವ ಬೆಂಗಳೂರು

ಒಂದು ವಿಸ್ತೃಯ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಂತೆ ಅನೇಕ ಮಹಾನಗರಗಳೂ ವಿಸ್ತೃಯವೇ ಆಗಿವೆ. ಪಾಮಜಿಯ ಅಸಹಾಯಕತೆಯನ್ನು ಒಮ್ಮೆ ಸನೆದ ಲೇಖಿಕರು “ಮಹಾನಗರಕ್ಕೆ ವಯಸ್ಸಾದವರ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಕರುಣೆಯೂ ಇಲ್ಲ ಅದು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಂದೇ ಥರ ನೋಡುತ್ತದೆ”.¹² ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಪ್ರಕೃತಿದತ್ತವಾಗಿ ಬಂದ ಮೂಲ ಶಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಕಂಪ, ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಮುಖ್ಯವಾದವು. ಮಾನವ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಇವುಗಳಿಗೆ ಸಾಧನ ದೊರೆತಾಗ ಮಾತ್ರ ಮನುಷ್ಯ ಸಂಕುಲ ಸುಖ, ನೆಮ್ಮೆದಿಯಿಂದ ಜೀವಿಸುತ್ತದೆ. ಮಾನವ ಜನಾಂಗದ ಒಳಿಮನಸ್ಸು ಈ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಉನ್ನತ ಮತ್ತು ಉದಾತ್ಮ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾಶಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದು. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಜೀವನದ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಿರುವ ಲೇಖಿಕರ ನಿಲ್ಲವು ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಸಾಧಾರಿಸುವುದೇ ಆಗಿದೆ.

ಯಾವುದೇ ಬಗೆಯ ಮಡಿವಂತಿಕೆಯಿಲ್ಲದೆ ಸಂಕೋಚವಿಲ್ಲದೆ ಬದುಕಿನ ಎಲ್ಲಾ ಬಗೆಯ ಅನುಭವಗಳಿಗೆ ಮುಕ್ತವಾಗಿ ತೆರೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಜೋಗಿಯವರದು. ಅವರ ಬರವಣಿಗೆಯ ಮಾನವೀಯ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದ ಜೀವಂತ ತುಡಿತವೇ ಸಲಾಂ ಬೆಂಗಳೂರು ಕಾದಂಬರಿ.

ಕೊನೆ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು

1. ಜೋಗಿ. (2020). ಸಲಾಂ ಬೆಂಗಳೂರು. ಪು. 7
2. ಅದೇ. ಪು.124
3. ಅದೇ. ಪು.15
4. ಹೋತೆ, ಎಚ್. ಟಿ. ವಿಚಾರ ಸಾಹಿತ್ಯ. ಪು.303
5. ಜೋಗಿ. (2020). ಮಾರ್ಪೋರ್ಟ್. ಪು.23
6. ಅದೇ. ಪು.59
7. ಹೋತೆ, ಎಚ್. ಟಿ. ಮಾರ್ಪೋರ್ಟ್. ಪು.303
8. ಲಂಕೇಶ್. ಹಿ. (2010). ಟೀಕೆ ಟಿಪ್ಪಣಿ. ಪು.191
9. ಜೋಗಿ. (2020). ಮಾರ್ಪೋರ್ಟ್. ಪು.34
10. ಲಂಕೇಶ್. ಹಿ. (2010). ಮಾರ್ಪೋರ್ಟ್. ಪು.179

11. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ ಜಿ ಎಸ್. (2016). ಸಮಗ್ರಿ ಗದ್ಯ 2, ಮತ್ತು 2
12. ಜೋಗಿ. (2020). ಪೂರ್ವೋಕ್ತ. ಪು.80

ವರಾಮಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು

- ಜವರೀಗೌಡ ದೇ. (2012). ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು.
- ಜೋಗಿ. (2020). ಸಲಾಂ ಬೆಂಗಳೂರು. ಅಂಕಿತ ಮುಸ್ತಕ.
- ಶೇತ್ರಿನಾಥ ಹೆಚ್.ಕೋಟಿ. (2016). ಯುಗಧರ್ಮ ಹಾಗೂ ಸಾಹಿತ್ಯ ದರ್ಶನ. ಮನೋಹರ ಗ್ರಂಥಮಾಲಾ.
- ಲಂಕೇಶ್, ಪಿ. (2010). ಟೋಕೆ ಟೊಪ್‌ಡೆ. ಲಂಕೇಶ್ ಪ್ರಕಾಶನ.
- ರಾಮಚಂದ್ರನ್, ಸಿ ಎನ್. (2010). ವಸಾಹತೋತ್ತರ ಚಿಂತನೆ : ಅಂಕಿತ ಮುಸ್ತಕ.
- ರಾಮಚಂದ್ರನ್, ಸಿ ಎನ್. (2017). ಸಮಕಾಲೀನ ತಲ್ಲಿಗಳು, ಚರಿತ್ರೆ ಸಾಹಿತ್ಯ. ಸಪ್ನೆ ಬುಕ್ ಹೈಸ್.
- ರಹಮತ ತರೀಕರೆ. (2019). ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಧ್ಯಯನ. ಕನಾಂಟಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ.
- ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ. (2012). ಜಾಗತೀಕರಣ ಮತ್ತು ಕನಾಂಟಿಕ. : ಕನಾಂಟಿಕ ರಾಜ್ಯ ಮುಕ್ತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ.
- ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ ಜಿ ಎಸ್. (2016). ಸಮಗ್ರಿ ಗದ್ಯ-2, ಪ್ರಿಯದರ್ಶಿನಿ ಪ್ರಕಾಶನ.
- ಶಿವರಾಮಕಾರಂತ ಕೆ. (2018). ಬಾಳ್ಳೀಯೇ ಬೆಳ್ಳು. ಸಪ್ನೆ ಬುಕ್ ಹೈಸ್.